

Wie schrijft die blijft

Het is alweer voor het derde jaar dat het doppenproject loopt. In totaal werden 1.011 larfjes verdeeld, waarvan er 715 werden aangenomen. Hiervan ontwikkelden er zich 459 tot een volwaardige koningin. 68% daarvan kwam aan de leg. Uiteindelijk werden er 273 koninginnen in een productievolk ingevoerd. Vorig jaar waren er dat 475. De getallen geven alleen maar aan wat er gemeld is aan de werkgroep doppenmethode. Veel meer imkers hebben op deze manier gewerkt, maar gaan inmiddels hun eigen weg. Door eerdere deelname hebben ze de weg naar de verdeler van raszuivere larfjes gevonden. Ze melden hun activiteiten niet meer en dat is jammer omdat zo belangrijke informatie niet boven tafel komt.

100

Het vastleggen van gegevens maakt het mogelijk na verloop van tijd harde uitspraken te doen. Dat geldt ook voor het doppenproject. Het is niet het doel van het doppenproject om lange lijsten aan te leggen met fraaie getallen over opgehaalde larfjes en met succes ingevoerde moeren. Wat we willen weten is of de 273 met succes ingevoerde moeren, ook 273 geweldige volken opleverden. De werkgroep 'doppenproject' probeert met behulp van een evaluatie door de deelnemers een antwoord te krijgen op die vraag. Imkers die werken volgens deze methode, zich aanmelden en hun resultaten doorgeven, helpen daarmee de werkgroep aan feitelijke informatie over het succes van deze werkwijze.

Beoordeling van de F1's

Bij het doppenproject wordt gewerkt met F1's. Dat zijn dochters van raszuivere koninginnen die standbevrucht worden. De eigenschappen van de volken van deze koninginnen zijn niet te voorspellen. Men weet immers niet met welke darren ze paren. De imker kent alleen de eigenschappen van moeders kant. Het is een ervaringsgegeven dat veel van die goede eigenschappen bij de standbevruchte dochters zijn terug te vinden. Daarom is het ondanks de onvoorspelbaarheid toch de moeite waard te werken met standbevruchte nateelten. De darren van deze F1-moeren zijn raszuiver. F.K. Tiesler zegt daarover: 'De invloed die deze F1-volken met hun raszuivere darren op de bestaande landbij hebben, kan niet hoog genoeg worden ingeschat. Zonder het te willen en zonder het te weten, krijgen de imkers die niet aan selectie doen, langzaam maar grijze, zachtaardige bijen'.

De kans dat de F1-moeren paren met darren met goede eigenschappen wordt zo steeds groter. De F1-volken zullen daardoor ook steeds beter worden. Dit soort gegevens hoort bij de werkgroep doppenproject te komen.

Het doppenproject als beoordelingsinstituut?

In Nederland kan ieder op zijn eigen manier met teelt en selectie bezig zijn. De beoordeling van de resultaten daarvan is aan de imker die ermee bezig is. Het doppenproject wordt georganiseerd door een werkgroep van de koninginnenteeltcommissie en is daarmee een onpartijdige, onafhankelijke groep imkers. Deze werkgroep voelt zich verantwoordelijk voor de resultaten. Het is immers geen succes als je een imker aanbeveelt te gaan werken met F1-koninginnen en deze blijken dan uiteindelijk niet beter te zijn dan wat die imker eerst had. Vandaar dat men gaat kijken of het mogelijk is om te achterhalen of bepaald teeltmateriaal betere F1-volken oplevert dan ander teeltmateriaal. Zijn bijvoorbeeld F1-volken, nageteeld van moeren uit Celle beter dan F1-volken van een andere herkomst? Om dit soort dingen te weten is het belangrijk dat deelnemers aan het project, dat imkers die werken volgens de doppenmethode hun resultaten doorgeven. Hier is de georganiseerde imkerij bezig met teelt en selectie: onafhankelijk en onpartijdig. Een eerste stap op weg naar een organisatie van imkers die zich verantwoordelijk voelt voor de kwaliteit van de bijenvolken van haar leden.

Variaties in de methode

Uit de ingestuurde evaluaties blijkt dat niet alle deelnemers de doppenmethode klakkeloos overnemen. Men gaat variaties aanbrengen zoals werken met een broedstoof, rijpe doppen in broedafleggers invoeren in plaats van uitgelopen moeren, één imker voor een groep imkers koninginnen laten telen. Dit is een toe te juichen ontwikkeling. De doppenmethode is een recept zoals vroeger de Aalstermethode. Van die methode kennen we alle 'trucks and tricks', juist doordat men allerlei varianten heeft uitgeprobeerd. Zo zullen we ook alle 'ins and outs' van koninginnenteelt in onze vingers krijgen.

Voor informatie over het doppenproject kunt u terecht bij Jan Charpentier, Laar 45, 5258 TJ, Berlicum, 073-5037030. Zie ook Bijen 9(2): 53 (2000).